

«РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ТА АНТИКРИЗОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»

УДК 338

Чижов Вадим Анатолійович

аспірант, Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ,
Україна

vchyzhov@gmail.com

Chyzhov Vadym A.

postgraduate student, Kyiv National Economic
University named after V.Hetman, Kyiv, Ukraine

АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ФУНКЦІОНУВАННЯ ІТ-БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

ETERNAL ENVIRONMENT ANALYZE OF UKRAINIAN IT BUSINESS FUNCTIONING

Анотація. У тезах визначено основні чинники зовнішнього середовища, що мають бути враховані кризис-менеджером ІТ-компанії при розробці дієвого плану антикризового управління: глобальні тенденції світового ринку ІТ та основні макроекономічні ризики для розвитку ІТ бізнесу в Україні.

Ключові слова: кризис-менеджмент, криза на підприємстві, ринок ІТ

Summary. The basic theses defines main external environmental factors that should be taken into account by the crisis manager of IT company in to develop effective crisis management plan: the global trends in the world IT market and major macroeconomic risks for the development of IT business in Ukraine.

Key words: crisis management, crisis in the enterprise, IT market

Будь-яка організація, на будь-якому етапі свого життєвого циклу, може зіштовхнутися з рядом проблем, які спровокують кризу, що призведе до різкого погіршення показників економічної діяльності. За цих умов існує потреба у можливості швидкого та професійного переосмислення підходів до управління компанією. Особливо це стосується ІТ сфери, у якій за останні 20—30 років стрімкого розвитку, кризові явища стали перманентною складовою менеджменту ІТ-процесів [2].

Сучасна економічна ситуація спонукає менеджерів ІТ-підприємств формувати системи кризис-менеджменту у складі загальної структури управління компанії, які будуть найефективнішими в умовах кризового стану та діятимуть з урахуванням специфічних особливостей соціально-економічних умов функціонування вітчизняного ІТ-бізнесу.

Слід зазначити, що на думку значної кількості фахівців та успішних менеджерів, кризи в ІТ-галузі носять специфічний характер, суть якого полягає у тому, що при правильному підході до кризис-менеджменту в компанії, криза може стати значним поштовхом для подальшого розвитку.

Управління кризовими процесами на підприємстві ІТ галузі вимагає досконалого знання основних тенденцій та стану ринку ІТ-технологій. Важливим аспектом розробки дієвого антикризового плану є ступінь усвідомлення кризис-менеджером процесів, що відбуваються як у внутрішньому, так і в зовнішньому середовищі компанії. Аналіз зовнішнього середовища ІТ-компанії, на нашу думку, передбачає аналіз як аналіз соціально-економічної ситуації в країні, так і аналіз глобальних тенденцій ринку, що найбільшою мірою впливають на середньострокові перспективи розвитку ІТ-ринку України.

Серед стратегічних напрямів розвитку ІТ індустрії в Україні визначаємо таке:

- розвиток хмарних технологій. При розробці антикризових програм, необхідне здійснення аналізу економічної доцільності використання сервісу, визначення необхідності та обсягу інформації, що надається на збереження іншій компанії, врахування ризику втрати інформації та унеможливлення самостійного захисту від хакерських атак, усвідомлення небезпеки втрати зв'язку із хмарним сервером, врахування ризиків монополізації хмарного ринку;

- інтеграція мобільних пристроїв (концепція BYOD) і мобільних додатків у корпоративне середовище. При врахуванні ризиків впровадження концепції BYOD у компанії, необхідно вивчити фінансові аспекти, зокрема: витрати пов'язані із поверненням інвестицій і отриману цінність, оскільки економія на закупівлі обладнання може не відповідати рівню

збільшення витрат на системи безпеки та адміністрування. Що стосується впровадження мобільних додатків, то з точки зору кризис-менеджменту компанії варто усвідомлювати такі ризики: значну конкуренцію між додатками, вищу вартість мобільного додатку порівняно з розробкою веб-сайту, довгостроковість інвестицій;

– аналітика великих обсягів даних (Big Data). Вважається глобальним трендом, що стане основою ведення бізнесу у майбутньому. Поки що не стали пріоритетним напрямком і не використовуються для основних бізнес-процесів в Україні;

– стрімке зростання ринку IPO. Досвід західних компаній показав, що IPO варто здійснювати компаніям, з достатньо стійкими позиціями на ринку, оскільки підготовка до нього та саме розміщення акцій на біржі, особливо на світових платформах, вимагає значних витрат.

Аналіз даних тенденцій показав, що для розвитку конкурентного IT-бізнесу українським компаніям необхідно розвиватися у тренді глобальних тенденцій ринку. У цьому контексті, зважаючи на певне часове відставання інтеграції вітчизняного IT-сектору до глобального ринку, кризис-менеджмент компанії для успішнішого прорахунку можливих ризиків обов'язково має враховувати досвід західних компаній, адаптуючи його до специфіки національного бізнес-середовища.

SWOT-аналіз IT-галузі України в умовах кризи представлено у табл. 1.

Таблиця 1

SWOT АНАЛІЗ ІТ-ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ КРИЗИ

Сильні сторони	Слабкі сторони
– висока якість кадрових IT-ресурсів – репутація українських програмістів – зростання талановитої молоді – сертифіковані спеціалісти – сильне прагнення успіху – велика кількість відносно дешевих ІКТ-ресурсів – підхід орієнтований на результат – зручне географічне розташування – швидке зростання IT-сектору	– висока фрагментарність IT-ринку – низький рівень іноземних інвестицій – відтік висококваліфікованих кадрів – несприятливе законодавче поле – низький рівень витрат на IT на внутрішньому ринку – втрата Криму та частини Донбасу – високий рівень корупції – негарантовані права інвесторів та власності
Можливості	Загрози
– низький рівень плинності кадрів – консолідація ринку – потенційне приєднання до ЄС – трансформація індустрії з IT у High-Tech	– ескалація військового конфлікту – збільшення відтоку висококваліфікованих кадрів – погіршення системи освітньої підготовки IT спеціалістів – економічна рецесія

Джерело: уточнено та доповнено автором [1]

Аналіз чинників ризику для розвитку IT-бізнесу в Україні показав, що успішний розвиток вітчизняної IT-сфери передусім пов'язаний зі: створенням прозорих і стабільних правил ведення бізнесу та гарантуванням його безпеки; сприянням розвитку внутрішнього ринку, зокрема продуктових компаній; забезпеченням якісної підготовки професійних кадрів для IT-сфери; формуванням позитивного IT-іміджу України; функціонуванням адекватної та прозорої фіскальної системи.

Література

1. Айзенберг А. Конференція IT Weekend 2014 — Наслідки кризи в Україні для ринку IT [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ignitejobs.com.ua/weekend-ukrainska-kriza-naslidki-dlya-galuzi/>

2. Чижов В.А. Теоретико-методологічні підходи до управління IT-процесами в умовах кризи [Електронний ресурс] // Ефективна економіка. — № 12. — 2014. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3757>